COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.10.2019
COM(2019) 497 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind verificarea aplicării integrale a acquis-ului Schengen de către Croația

I. Introducere

Libera circulație a persoanelor este o libertate fundamentală garantată de UE cetățenilor săi. Aceasta dă fiecărui cetățean al UE dreptul să călătorească, să muncească și să locuiască în orice stat membru fără a fi nevoie de formalități speciale. Cooperarea Schengen îmbunătățește această libertate prin faptul că permite unui număr de peste 400 de milioane de cetățeni ai UE, precum și resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere legală pe teritoriul UE, să se deplaseze dintr-un stat membru în altul fără a fi supuși unor verificări la frontieră. Spațiul Schengen fără controale la frontierele interne este format în prezent din 26 de state care au obiectivul comun de a face să crească și mai mult numărul statelor membre care participă la această realizare.

Pentru ca un stat membru să adere cu drepturi depline la spațiul Schengen, acesta trebuie să îndeplinească o serie de condiții. Acesta trebuie să fie pregătit și să aibă capacitatea de a-și asuma responsabilitatea controlării frontierelor externe în numele celorlalte state Schengen, precum și responsabilitatea emiterii de vize uniforme Schengen. Statul membru în cauză trebuie să aibă capacitatea de a coopera în mod eficient cu autoritățile de aplicare a legii din alte state Schengen, pentru a menține un nivel ridicat de securitate în condițiile în care nu mai există controale la frontierele interne. Acest stat trebuie să aplice setul comun de norme Schengen, cum ar fi cele privind controlul frontierelor terestre, maritime și aeriene (aeroporturi), emiterea de vize, cooperarea polițienească și protecția datelor cu caracter personal. În fine, statul membru în cauză trebuie să aibă capacitatea de a se conecta la Sistemul de informații Schengen și de a utiliza acest sistem.

Pentru a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile necesare pentru aplicarea tuturor părților acquis-ului Schengen, statele membre care doresc să adere la spațiul Schengen trebuie să facă obiectul unei evaluări[1]. Începând din 2013, statele membre și Comisia au o responsabilitate comună privind mecanismul de evaluare și de monitorizare Schengen, acestea fiind sprijinite în acest sens de organismele, oficiile și agențiile UE, iar Comisia având un rol de coordonare generală. Comisia pregătește și planifică evaluarea și adoptă rapoartele de evaluare, în timp ce Consiliul are responsabilitatea de a adopta recomandări privind acțiunile de remediere.

Este prima dată când o evaluare Schengen în toate domeniile de politică relevante a fost inițiată în cadrul noului mecanism de verificare pentru a verifica dacă un stat membru care dorește să adere la spațiul Schengen fără controale la frontierele interne îndeplinește condițiile necesare pentru aplicarea tuturor părților relevante ale acquis-ului Schengen. Acest proces se bazează pe vizite la fața locului efectuate de experți din statele membre și din cadrul Comisiei, pe o serie de rapoarte de evaluare care conțin constatări și pe recomandările privind acțiunile de remediere formulate de Consiliu, urmate de planurile de acțiune ale statului membru în cauză.

Actul de aderare[2] din 2011 prevede că acquis-ul Schengen integral se va aplica în Croația numai în temeiul unei decizii a Consiliului în acest sens și că o astfel de decizie ar trebui adoptată după verificarea, în conformitate cu procedurile de evaluare Schengen aplicabile, a

[1] Regulamentul (UE) nr. 1053/2013 al Consiliului de instituire a unui mecanism de evaluare și monitorizare în vederea verificării aplicării acquis-ului Schengen, JO L 295, 6.11.2013, p. 27.

[2] Articolul 4 alineatul (2) primul paragraf din Actul de aderare a Republicii Croația (denumit în continuare „Actul de aderare din 2011”) (JO L 112, 24.4.2012, p. 22).

îndeplinirii pe teritoriul Croației a condițiilor necesare pentru aplicarea tuturor părților din acquis relevante, inclusiv aplicarea eficace a tuturor normelor Schengen în conformitate cu standardele comune convenite și cu principiile fundamentale. La luarea acestei decizii, Consiliul ar trebui să țină, de asemenea, cont de un raport al Comisiei care să confirme faptul că Croația continuă să își îndeplinească angajamentele relevante pentru acquis-ul Schengen asumate în cadrul negocierilor de aderare, în special angajamentele asumate de Croația în domeniul sistemului judiciar și al drepturilor fundamentale (anexa VII la Actul de aderare), inclusiv în ceea ce privește dezvoltarea continuă a istoricului rezultatelor în materie de reformă judiciară și eficiență și combaterea corupției[3]. Șase dintre cele zece angajamente care figurează în anexa VII sunt relevante pentru acquis-ul Schengen.

Scopul prezentei comunicări este de a evalua progresele realizate de Croația în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor necesare pentru aplicarea tuturor părților acquis-ului Schengen, ținând cont de rezultatele evaluărilor Schengen și de măsurile subsecvente întreprinse de Croația între 2016 (momentul începerii evaluării) și octombrie 2019. Comunicarea conține, de asemenea, informații privind îndeplinirea de către Croația a angajamentelor asumate în cadrul negocierilor de aderare care sunt relevante pentru acquis-ul Schengen între data aderării (1 iulie 2013) și septembrie 2019.

II. Evaluarea Schengen

La 6 martie 2015, Croația a declarat că este pregătită să înceapă procesul de evaluare Schengen în toate domeniile de politică relevante începând cu 1 iulie 2015, în vederea adoptării unei decizii a Consiliului privind aplicarea integrală a acquis-ului Schengen. În urma acestei declarații a Croației, în 2016 a început procesul de evaluare Schengen, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1053/2013 al Consiliului, prin instituirea unui mecanism de evaluare și monitorizare destinat să verifice, sub coordonarea generală a Comisiei, aplicarea acquis-ului Schengen.

Evaluarea Schengen a Croației s-a desfășurat în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1053/2013. Între iunie 2016 și mai 2019, echipate formate din experți din partea Comisiei și a statelor membre au verificat aplicarea acquis-ului Schengen de către Croația în domeniile protecției datelor, cooperării polițienești, politicii comune a vizelor, gestionării frontierelor externe, returnării, Sistemului de informații Schengen, armelor de foc și cooperării judiciare în materie penală. În cursul acestor evaluări s-a acordat o atenție deosebită respectării drepturilor fundamentale și funcționării autorităților care aplică părțile relevante ale acquis-ului Schengen. Acest proces a avut ca rezultat o serie de rapoarte de evaluare adoptate de Comisie în perioada 2016-2019, care conțineau constatări, evaluări și recomandări adoptate de Consiliu pentru remedierea deficiențelor constatate[4]. În urma recomandărilor Consiliului și în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1053/2013, Croația a furnizat Comisiei și Consiliului planuri de acțiune privind modalitățile de remediere a deficiențelor constatate în rapoartele de evaluare relevante. Pe baza rapoartelor primite privind acțiunile ulterioare, Comisia a evaluat măsura în care au fost

[3] Articolul 36 alineatul (1) al doilea paragraf din Actul de aderare din 2011.

[4] Este anexată o listă a rapoartelor de evaluare relevante și a recomandărilor Consiliului.

puse în aplicare integral planurile de acțiune și a informat periodic Grupul de lucru al Consiliului pentru chestiuni Schengen în privința punerii în aplicare a planurilor de acțiune.

Rezultatele procesului de evaluare Schengen pentru fiecare domeniu de politică

Evaluarea **protecției datelor** a avut loc în februarie 2016 și a avut drept rezultat concluzia generală că Croația îndeplinește condițiile necesare pentru aplicarea acquis-ului Schengen în domeniul protecției datelor. Nu au fost constatate situații neconforme. Cu toate acestea, erau necesare anumite îmbunătățiri, în special în ceea ce privește independența autorității pentru protecția datelor și consolidarea poziției responsabilului cu protecția datelor din cadrul Ministerului de Interne. La 30 ianuarie 2019, Comisia a informat Croația și Consiliul că toate recomandările privind îmbunătățirile, astfel cum au fost formulate prin intermediul unei recomandări a Consiliului[5], au fost puse în aplicare într-o măsură suficientă de către Croația.

În ceea ce privește evaluarea **cooperării polițienești**, care a avut loc în iunie 2016, concluzia evaluării generale a fost, de asemenea, că Croația îndeplinește condițiile necesare pentru aplicarea acquis-ului Schengen în acest domeniu de politică. Nu s-au constatat cazuri de neconformitate cu acquis-ul Schengen în domeniul cooperării polițienești. Cu toate acestea, au fost identificate o serie de domenii în care s-a considerat că sunt necesare îmbunătățiri, cum ar fi punerea în aplicare și modernizarea acordurilor de cooperare polițienească cu statele membre învecinate, consolidarea organizării poliției în ceea ce privește cooperarea polițienească internațională și consolidarea schimbului de informații prin adoptarea unor măsuri tehnice specifice. La 28 mai 2019, după o analiză atentă a rapoartelor privind acțiunile ulterioare furnizate de Croația referitoare la punerea în aplicare a recomandărilor Consiliului[6] având legătură cu îmbunătățirile necesare, Comisia a informat Croația și Consiliul că recomandările au fost în general puse în aplicare. Cu toate acestea, recomandarea referitoare la continuarea renegocierii acordului bilateral cu Slovenia privind formele speciale de cooperare polițienească transfrontalieră pentru prevenirea infracțiunilor nu a fost încă pusă în aplicare integral. I s-a solicitat Croației să își continue eforturile de semnare și ratificare rapidă a acordului bilateral cu Slovenia și să țină Comisia la curent cu progresele realizate.

În ceea ce privește evaluarea privind **politica comună a vizelor**, pentru care au avut loc, în iunie 2016, vizite la fața locului la ambasadele Croației din Pristina (Kosovo) și Moscova (Federația Rusă), concluzia evaluării generale a fost că Croația îndeplinește condițiile necesare pentru aplicarea acquis-ului Schengen în domeniul politicii comune a vizelor. Nu s-au constatat cazuri de neconformitate. Cu toate acestea, s-a considerat că sunt necesare îmbunătățiri în mai multe domenii, în special în ceea ce privește fluxul de lucru din cadrul secțiilor de vize și Sistemul de informații privind vizele din Croația. După analizarea planului de acțiune și a rapoartelor privind acțiunile ulterioare referitoare la punerea în aplicare a recomandărilor Consiliului[7] pentru remedierea aspectelor care necesitau îmbunătățiri, precum și după semnarea, la 17 iunie 2019, a versiunii modificate a „Acordului dintre Guvernul Republicii Croația și Guvernul Federației Ruse privind călătoriile reciproce ale resortisanților Croației și ai Federației Ruse”, Comisia a considerat că recomandările au fost puse în aplicare integral. Acest lucru a fost comunicat Croației și Consiliului la 28 iunie 2019.

[5] Documentul Consiliului: 5725/17, SCH-EVAL 31, COMIX 66 din 27.1.2017.
[6] Documentul Consiliului: 11206/17, SCH-EVAL 197, ENFOPOL 355, COMIX 520 din 11.7.2017.
[7] Documentul Consiliului: 6359/17, SCH-EVAL 67, VISA 58, COMIX 130 din 17.2.2017.

Evaluarea Schengen în domeniul **returnării** a avut loc în iunie 2016. Pe baza constatărilor, concluzia evaluării generale a fost că îndeplinirea de către Croația a condițiilor necesare pentru aplicarea acquis-ului Schengen în domeniul returnării este condiționată de alinierea în mai mare măsură a dispozițiilor Legii privind străinii din Croația[8] la dispozițiile Directivei privind returnarea[9] și de punerea în aplicare a acelei legi. Acest lucru se referă în special la emiterea de interdicții de intrare și la valabilitatea acestora la nivelul UE, la incriminarea șederii ilegale, care poate risca să întârzie procesul de returnare, și la lipsa unei definiții a „riscului de sustragere". Potrivit planului de acțiune și rapoartelor privind acțiunile ulterioare furnizate pentru punerea în aplicare a recomandărilor Consiliului[10], au fost efectuate modificările necesare pentru alinierea Legii privind străinii la Directiva privind returnarea. La 18 martie 2019, Comisia a informat Croația și Consiliul în ceea ce privește punerea în aplicare integrală a recomandărilor Consiliului având legătură cu evaluarea domeniului returnării.

În urma evaluării Schengen pozitive a Croației în domeniul protecției datelor din februarie 2016 și după verificarea faptului că **Sistemul de informații Schengen** național al Croației este pregătit, din punct de vedere tehnic, să fie integrat în Sistemul de informații Schengen (SIS)[11], Consiliul a adoptat, la 11 aprilie 2017, o decizie privind aplicarea dispozițiilor acquis-ului Schengen având legătură cu SIS[12]. SIS a devenit pe deplin funcțional în Croația la 27 iunie 2017, cu excepția emiterii de semnalări privind refuzul intrării sau al șederii pentru spațiul Schengen (până la eliminarea controalelor la frontierele interne). Evaluarea Schengen aferentă a avut loc în septembrie 2017. Evaluarea a concluzionat că punerea în aplicare a SIS este satisfăcătoare, iar Croația îndeplinește condițiile necesare pentru a aplica acquis-ul în acest domeniu. Croația a instituit un sistem cu o arhitectură solidă, de ultimă generație, care asigură un nivel ridicat de disponibilitate și de continuitate a activității. Cu toate acestea, au fost considerate necesare anumite ajustări în ceea ce privește funcțiile de căutare și sistemul de gestionare a cazurilor SIRENE. La 4 iunie 2019, după analizarea planului de acțiune și a rapoartelor privind acțiunile ulterioare având legătură cu recomandarea Consiliului[13] care au fost furnizate pentru a se asigura îmbunătățirile necesare, Comisia a informat Croația și Consiliul că acțiunile având legătură cu recomandările au fost puse în aplicare.

Evaluarea referitoare la legislația privind **armele de foc** a fost efectuată, pe baza unui chestionar, în septembrie 2016. Cadrul juridic privind armele de foc, structurile administrative și procedurile de poliție privind cooperarea polițienească a fost evaluat ca fiind în general conform cu acquis-ul Schengen. Au fost considerate necesare anumite îmbunătățiri având legătură cu cerințele juridice ale UE, cum ar fi alinierea la Directiva 91/477/CEE (partea II din anexa I) a clasificării armelor cu gaz ușor convertibile și asigurarea faptului că cerințele de marcare aplicabile armelor importate respectă în practică Regulamentul (UE) 258/12

---

8 Monitorul oficial nr. 130/11 și 74/13.

9 JO L 348, 24.12.2008, p. 98.

10 Documentul Consiliului: 11207/17, SCH-EVAL 198, MIGR 129, COMIX 521 din 11.7.2017.

11 Articolul 1 alineatul (1) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/450 a Comisiei din 16 martie 2015 de stabilire a cerințelor de testare pentru statele membre care își integrează în Sistemul de Informații Schengen de a doua generație (SIS II) sistemele naționale legate direct de acesta sau care le modifică substanțial (JO L 74, 18.3.2015, p. 31).

12 Documentul Consiliului: 5649/17, SCH-EVAL 28, SIRIS 14, COMIX 59 din 11.4.2017.

13 Documentul Consiliului: 11185/18, SCH-EVAL 154, SIRIS 94, COMIX 409 din 16.7.2018.

[articolul 2 alineatul (15) litera (c)]. La 6 noiembrie 2018, Comisia a comunicat Croației și Consiliului că acțiunile având legătură cu recomandările Consiliului[14] au fost puse în aplicare.

Evaluarea din domeniul **cooperării judiciare în materie penală** a avut un domeniu de aplicare limitat, având în vedere faptul că marea majoritate a dispozițiilor acquis-ului Schengen din acest domeniu au fost înlocuite, în relațiile dintre statele membre, cu instrumente juridice care nu fac parte din normele Schengen. Din acest motiv, în perioada iulie-octombrie 2018 a fost efectuată o evaluare pe bază de chestionar a transpunerii și a aplicării de către Croația a acelor dispoziții ale acquis-ului Schengen care nu au fost înlocuite. Concluzia evaluării generale a fost că cadrul juridic al Croației privind cooperarea judiciară în materie penală, în special în ceea ce privește asistența judiciară în materie penală și principiul „*ne bis in idem*", îndeplinește condițiile necesare pentru aplicarea acquis-ului Schengen în acest domeniu. Nu au fost formulate recomandări de îmbunătățire. S-a considerat în schimb că Croația ar respecta integral acquis-ul Schengen în momentul în care ar deveni parte la Convenția cu privire la asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene din 20 mai 2000 și la protocolul adițional la aceasta. Acest lucru se va întâmpla de îndată ce Consiliul va lua o decizie unanimă pentru a stabili data intrării în vigoare a respectivei convenții și a protocolului la aceasta.

Evaluarea privind **gestionarea frontierelor externe** a avut loc în mai 2016, efectuându-se vizite la fața locului la frontierele aeriene, terestre și maritime ale Croației. Deficiențele constatate în cursul vizitelor au avut legătură mai ales cu supravegherea frontierei terestre, cu numărul membrilor personalului disponibili pentru efectuarea controalelor operaționale la frontiere și cu infrastructura aeroporturilor. Prin urmare, concluzia raportului de evaluare a fost că sistemul de gestionare a frontierelor externe al Croației nu îndeplinea, în momentul respectiv, standardele Schengen. Din acest motiv, în perioada noiembrie-decembrie 2017 a avut loc o nouă vizită la frontierele aeriene și terestre, cu scopul de a verifica, pe baza punerii în aplicare a planului de acțiune aferent evaluării din 2016, dacă Croația îndeplinise toate condițiile necesare pentru aplicarea acquis-ului Schengen în domeniul gestionării frontierelor externe.

Noua vizită din 2017 a demonstrat că deficiențele de la nivelul infrastructurii aeroporturilor fuseseră remediate în mod corespunzător. Cu toate acestea, având în vedere deficiențele – inclusiv o serie de situații neconforme constatate în continuare la frontierele externe terestre ale Croației, concluzia evaluării generale a fost că Croația încă nu îndeplinește condițiile necesare. Deficiențele de la frontierele terestre aveau legătură cu: numărul insuficient al membrilor personalului permanent; faptul că nu fusese încă instituit sistemul de supraveghere tehnică de la frontiera cu Bosnia și Herțegovina; existența unui număr mare de locuri de trecere utilizate pentru micul trafic de frontieră; faptul că un număr de drumuri de trecere de la această frontieră nu fuseseră încă închise și faptul că numărul câinilor de urmărire pentru supravegherea frontierelor terestre era mic. În Comunicarea sa către Consiliu privind evaluarea planului de acțiune al Croației vizând remedierea deficiențelor constatate cu ocazia noii vizite din 2017[15], Comisia a recunoscut progresele considerabile realizate de Croația și a apreciat că planul de acțiune este adecvat. Cu toate acestea, s-a considerat necesară

[14] Documentul Consiliului: 13969/17, SCH-EVAL 265, ENFOPOL 508, COMIX 738 din 7.11.2017.

[15] COM(2019) 127 final din 28 februarie 2019.

organizarea unei alte vizite la frontiera terestră, axată pe deficiențele și situațiile neconforme constatate în cursul vizitelor de la fața locului din 2016 și 2017, în special în domeniul supravegherii frontierelor terestre.

Această a doua nouă vizită, axată în mod special pe frontiera terestră a Croației cu Bosnia și Herțegovina, a avut loc în mai 2019. Echipa care s-a deplasat la fața locului a verificat progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a planurilor de acțiune de remediere a deficiențelor constatate cu ocazia evaluărilor din 2016 și 2017. Nu au fost constatate situații neconforme noi. Cu toate acestea, au fost relevate câteva aspecte suplimentare care au fost încadrate în categoria „conform, dar necesită îmbunătățiri". S-a ajuns la concluzia că există o serie de recomandări referitoare la situațiile neconforme constatate în cursul vizitelor din 2016 și 2017 în cazul cărora punerea în aplicare nu fusese încă finalizată la momentul vizitei din 2019. Principalele chestiuni nesoluționate se refereau la dezvoltarea și punerea în aplicare în continuare a conceptului de supraveghere a frontierelor terestre al Croației, achiziționarea și dezvoltarea în continuare a sistemelor tehnice de supraveghere terestră și a echipamentelor de supraveghere, utilizarea câinilor de supraveghere și nivelul efectivelor de personal. S-a concluzionat, de asemenea, că este nevoie de punerea în aplicare în continuare și pe deplin a acestor recomandări pentru a se putea confirma că Croația îndeplinește integral condițiile necesare pentru aplicarea acquis-ului Schengen în domeniul gestionării frontierelor externe. Proiectul de raport de evaluare aferent noii vizite din mai 2019 a primit, la 5 septembrie 2019, un aviz favorabil din partea tuturor membrilor Comitetului Schengen (format din statele membre și prezidat de Comisie).

În conformitate cu obligația de raportare prevăzută la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1053/2013 al Consiliului și în urma concluziilor la care s-a ajuns în cursul noii vizite din 2019, Croația a furnizat Comisiei rapoarte privind punerea în aplicare a planurilor de acțiune având legătură cu noile vizite din 2016 și 2017, precum și clarificări suplimentare, la 12 iulie, 6 august, 19 septembrie și 2 octombrie 2019. În urma noii vizite din 2019, Croația a raportat următoarele progrese, prin care s-au abordat deficiențele constatate cu ocazia vizitelor din 2016 și 2017:

- autoritățile croate au clarificat măsurile pe care le-au luat în legătură cu recomandările privind nivelul actual și cel prevăzut al efectivelor de personal dedicate controlului la frontiere, inclusiv supravegherii frontierelor terestre. Croația preconizează să aibă 6 339 de posturi pentru controlul la frontiere (inclusiv 457 de posturi pentru măsuri compensatorii), ocupate în conformitate cu planificarea inițială, inclusiv prin redistribuirea personalului (6 300 de agenți de poliție de frontieră la momentul aderării). În plus, până la sfârșitul anului 2019, în zonele cele mai vulnerabile ale frontierei externe vor fi ocupate integral posturile de lucru ale agenților de poliție însărcinați cu verificările la frontieră și cu supravegherea frontierelor.

- Croația a acceptat integral recomandarea referitoare la cursurile de formare pentru personalul responsabil cu planificarea operațională și gestionarea la nivel tactic a supravegherii frontierelor, cursuri care ar trebui să se refere, de asemenea, la tactica operațională și la planificarea supravegherii frontierelor în ceea ce privește utilizarea câinilor de urmărire, utilizarea tactică a elicopterelor, sistemele de supraveghere tehnică și

tehnicile de patrulare și interceptare.

- În ultima versiune a acestui concept (din iulie 2019) s-a ținut seama de recomandările ca Croația să își actualizeze conceptul de supraveghere a frontierelor terestre. Această versiune include corelarea dintre capacitățile tehnice (noi) și utilizarea personalului de supraveghere a frontierelor și a altor resurse, în conformitate cu analiza de risc. Versiunea reflectă, de asemenea, metodologia de lucru pentru diversele niveluri responsabile cu supravegherea frontierelor terestre, inclusiv pentru centrele de coordonare naționale, regionale și locale.

- În ceea ce privește îmbunătățirea în continuare a capacității de supraveghere a frontierelor terestre și a conștientizării situației, precum și recomandările, formulate în acest sens, de dezvoltare în continuare a sistemelor de supraveghere tehnică la frontiera terestră externă cu Bosnia și Herțegovina și cu Muntenegru și de majorare a numărului de autovehicule dotate cu dispozitive de identificare termică, Croația a prezentat procedurile de achiziții publice finalizate și aflate în derulare având drept obiect astfel de sisteme și echipamente, precum și datele de livrare planificate (și anume cel târziu până la sfârșitul anului 2019). Au fost primite, de asemenea, informații privind achizițiile publice nou-planificate și dresarea unui număr suplimentar de 18 câini de serviciu.

În urma evaluării progreselor, menționate mai sus, realizate de Croația după noua vizită din 2019, Comisia consideră că Croația a luat măsurile de care a fost nevoie pentru a se asigura că sunt îndeplinite condițiile necesare pentru aplicarea acquis-ului Schengen în domeniul gestionării frontierelor externe. Croația va trebui să continue să lucreze în mod consecvent la punerea în aplicare a tuturor acțiunilor aflate în curs de desfășurare în acest domeniu, pentru a se asigura că aceste condiții vor continua să fie îndeplinite.

III. Angajamente relevante pentru acquis-ul Schengen

Astfel cum prevede Actul de aderare, Croația și-a asumat angajamente specifice în ceea ce privește sistemul judiciar și drepturile fundamentale. Anexa VII la Actul de aderare din 2011 enumeră zece angajamente specifice, îndeplinirea continuă a șase dintre acestea fiind relevantă pentru acquis-ul Schengen, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (2) din Actul de aderare:

- să asigure în continuare punerea în aplicare efectivă a strategiei sale de reformă judiciară și a planului de acțiune aferent;
- să consolideze în continuare independența, responsabilizarea, imparțialitatea și profesionalismul sistemului judiciar;
- să îmbunătățească în continuare eficiența sistemului judiciar;
- să asigure în continuare un istoric consecvent al rezultatelor semnificative bazate pe cercetarea, urmărirea penală și pronunțarea unor hotărâri judecătorești eficiente, eficace și obiective în materie de criminalitate organizată și în cauzele de corupție, la toate nivelurile, inclusiv în ceea ce privește corupția la nivel înalt, și în domenii sensibile precum achizițiile publice;
- să își îmbunătățească în continuare modelul de măsuri preventive consolidate în materie de combatere a corupției și a conflictului de interese; și

- să îmbunătățească în continuare protecția drepturilor omului.

Prezenta secțiune evaluează îndeplinirea acestor șase angajamente de la data aderării (1 iulie 2013) până în septembrie 2019 și se limitează la aspectele care sunt relevante pentru acquis-ul Schengen, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (2) din Actul de aderare.

Să asigure în continuare punerea în aplicare efectivă a strategiei sale de reformă judiciară și a planului de acțiune aferent

În ceea ce privește angajamentul de a asigura în continuare punerea în aplicare efectivă a strategiei sale de reformă judiciară și a planului de acțiune aferent, Parlamentul croat a adoptat la 15 decembrie 2010 strategia de reformă judiciară pentru perioada 2011-2015[16], iar la 14 decembrie 2012 strategia de dezvoltare judiciară pentru perioada 2013-2018[17]. În iunie 2013, Ministerul Justiției a publicat Planul de acțiune pentru punerea în aplicare a orientărilor strategice ale strategiei de dezvoltare judiciară pentru anii 2013-2014[18], care s-a bazat pe planurile de acțiune anterioare.

Obiectivul ambelor strategii a fost de a îmbunătăți independența, imparțialitatea, profesionalismul și eficiența sistemului judiciar, de a integra mai bine sistemul judiciar croat în cel european, de a ameliora accesul la justiție și de a reforma sistemul de justiție penală (strategia pentru perioada 2011-2015), de a gestiona mai bine resursele umane din sistemul judiciar și de a utiliza potențialul tehnologiilor moderne (strategia pentru perioada 2013-2018).

În urma adoptării acestor strategii și planuri de acțiune, în cursul perioadei de raportare au fost adoptate o serie de măsuri pentru a pune în aplicare obiectivele menționate[19], în special următoarele:

- o reformă a criteriilor pentru selectarea și promovarea judecătorilor[20];
- o reformă a dreptului procedural și a anumitor legi care vizează în principal îmbunătățirea eficienței sistemului de justiție[21];
- o reformă vizând consolidarea gestionării sistemului judiciar de către președinții din acest sistem[22];
- și o reformă menită să promoveze metodele alternative de soluționare a litigiilor[23].

Croația continuă să îndeplinească acest angajament.

16 NN 145/10.

17 NN 144/12.

18 https://pravosudje.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/AP%20Startegije%20razvoja%20pravosuđa.pdf

19 A se vedea „Măsuri și activități puse în aplicare – Anexa 1 la Planul de acțiune pentru punerea în aplicare a orientărilor strategice ale strategiei de dezvoltare judiciară pentru anii 2013-2014”, https://pravosudje.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Mjere%20I%20kvartal.pdf.

20 Modificări ale Legii privind Consiliul Judiciar de Stat (NN 28/13) și ale Legii privind instanțele (NN 28/13).

21 A se vedea, în special, Legea privind procedurile civile (NN 25/13, 89/14 și 70/19), Legea privind contenciosul administrativ (NN 152/14, și 29/17), Legea privind aplicarea legislației (NN 25/13, 93/14, și73/17), Legea privind procedurile penale (NN 56/13, 145/13, 152/14) și Legea privind instanțele (NN 28/13, 33/15, 82/15 și 67/18).

22 Legea privind instanțele (NN 28/13).

23 Modificări ale Legii privind procedurile civile (NN 25/13).

Să consolideze în continuare independența, responsabilizarea, imparțialitatea și profesionalismul sistemului judiciar

Autoritățile croate au introdus o serie de măsuri ca răspuns la aceste probleme:

(i) Pentru a consolida independența și imparțialitatea sistemului judiciar, în cursul perioadei de raportare au fost luate mai multe măsuri, cum ar fi majorarea salariilor judecătorilor de primă instanță[24]. S-au introdus modificări legislative[25] pentru a minimiza riscurile de exercitare a unei influențe politice necorespunzătoare și pentru a spori obiectivitatea și transparența proceselor de alegere a președintelui Curții Supreme și a procurorului general.

Cu toate acestea, există în continuare provocări, în special în ceea ce privește percepția asupra independenței sistemului judiciar, care, după cum reiese din tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2019, se numără printre cele mai scăzute din UE[26]. În conformitate cu recomandările GRECO, autoritățile croate au efectuat în 2016 un studiu pentru a examina motivele neîncrederii publice în sistemul de justiție din Croația[27].

(ii) Pentru a îmbunătăți responsabilizarea sistemului judiciar, în cursul perioadei de raportare au fost puse în practică o serie de măsuri, cum ar fi o mai mare transparență a declarațiilor financiare ale judecătorilor și procurorilor[28], instituirea unui regim armonizat de raportare financiară pentru judecători și procurori (incluzând o bază de date electronică) și consolidarea schimbului de informații fiscale și imobiliare între autorități[29].

(iii) În ceea ce privește angajamentul de a continua consolidarea profesionalismului sistemului judiciar, au fost introduse mai multe măsuri, cum ar fi criterii verificabile în mod obiectiv pentru evaluarea cantitativă a activității judecătorilor și a procurorilor[30], educația continuă[31] și orientări consolidate privind etica profesională[32].

---

24 Legea privind salariile judecătorilor și funcționarilor din sistemul judiciar, NN 16/19.

25 Legea privind instanțele, NN 67/18; noua Lege privind Parchetul, NN 67/18. Aceste măsuri au contribuit la punerea în aplicare sau abordarea parțială, într-un mod satisfăcător, a recomandărilor GRECO privind independența și imparțialitatea judecătorilor și a procurorilor. A se vedea GRECO, GrecoRC4(2018)14, punctele 16-23 și 33-38.

26 Sondajele Eurobarometru privind independența instanțelor și a judecătorilor, a se vedea tabloul de bord al UE privind justiția în Uniunea Europeană din 2019, figurile 47-50, și Raportul de țară privind Croația din 2019, SWD(2019) 1010 final, p. 56.

27 În conformitate cu recomandările GRECO, GrecoRC4(2016)5, punctele 18-21.

28 Modificări ale Legii privind Consiliul Judiciar de Stat (NN 28/13).

29 Măsurile puse în aplicare s-au bazat pe strategia de combatere a corupției (2015-2020). Conform GRECO, aceste măsuri au contribuit la punerea în aplicare parțială a recomandărilor sale. A se vedea GRECO, GrecoRC4(2016)5, punctele 27-30, 43-46, și GRECO, GrecoRC4(2018)14, punctele 24-27. În ceea ce privește declarațiile financiare ale judecătorilor și procurorilor, Planul de acțiune pentru prevenirea corupției din perioada 2019-2020 prevede că noul sistem electronic de verificare va deveni operațional în 2020.

30 Modificări ale Legii privind Consiliul Judiciar de Stat (NN 28/13) și Criterii-cadru privind performanța judecătorilor și metodologie de evaluare a performanței judecătorilor; a se vedea, de asemenea, GRECO, Greco Eval IV Rep (2013) 7E, punctele 91, 150.

31 Strategia de dezvoltare a Academiei Judiciare pentru perioada 2011-2015; a se vedea, de asemenea, GRECO, Greco Eval IV Rep (2013) 7E punctele 128, 173.

Pe lângă eforturile de îmbunătățire a profesionalismului în sistemul judiciar, s-au luat măsuri pentru a îmbunătăți calitatea sistemului de justiție, cum ar fi reformarea treptată a hărții judiciare, ceea ce a condus la fuzionarea unor instanțe mai mici și la o repartizare mai uniformă a volumului de lucru[33]. Prin creșterea investițiilor în TIC, sistemul electronic de gestionare a cauzelor a fost introdus treptat în toate instanțele, au fost luate măsuri pentru îmbunătățirea comunicării electronice în instanțe și au fost încurajate prin stimulente depunerea online a cererilor de despăgubire și plata online a taxelor[34]. Cu toate acestea, după cum s-a reflectat în semestrul european, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți în continuare calitatea justiției[35].

Croația continuă să îndeplinească acest angajament. De remarcat că eficacitatea sistemului de justiție din Croația este evaluată în contextul rapoartelor de țară ale Comisiei din cadrul semestrului european și a făcut obiectul recomandărilor specifice fiecărei țări adresate Croației adoptate de Consiliu.

Să îmbunătățească în continuare eficiența sistemului judiciar

În ceea ce privește angajamentul de a îmbunătăți în continuare eficiența sistemului judiciar, datele privind instanțele indică înregistrarea unor progrese comparativ cu începutul perioadei de raportare pentru aproape toate tipurile de cauze. Cu toate acestea, orice ineficiență a sistemului judiciar, cum ar fi procedurile judiciare îndelungate, trebuie să facă obiectul unei atenții continue.

Conform tabloului de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2019, numărul de cauze pendinte din instanțe a scăzut cu peste 20 % în domeniile civil, comercial și de contencios administrativ[36]. Cu toate acestea, numărul de dosare nesoluționate rămâne considerabil, iar progresele au fost obținute în parte din cauza unui volum mai mic de cauze. În ultimii ani, numărul cauzelor penale pendinte a crescut, deși acestea reprezintă o proporție mai mică. Au fost puse în aplicare măsuri care au condus la o scădere cu circa 40 % a numărului de cauze mai vechi de 10 ani în comparație cu situația de la sfârșitul anului 2016.

Durata procedurilor judiciare a scăzut în aproape toate tipurile de cauze, în special în cele de contencios administrativ[37]. Cu toate acestea, în pofida îmbunătățirilor, procedurile judiciare rămân îndelungate, în special în cauzele civile în primă instanță (aproximativ 850 de zile în

---

32 De exemplu: la 4 februarie 2016 au fost adoptate orientări privind interpretarea principiilor etice și prevenirea conflictelor de interese; a se vedea, de asemenea, GRECO, GrecoRC4(2016)5, punctele 22-26, 39-42. Conform GRECO, aceste măsuri au contribuit la punerea în aplicare parțială sau satisfăcătoare a recomandărilor sale. A se vedea GRECO, GrecoRC4(2018)14, punctele 24-27, și GRECO, GrecoRC4(2016)5, punctele 27-30, 43-46.

33 Raportul de țară privind Croația din 2019, SWD(2019) 1010 final, p. 56.

34 Recomandările Consiliului adresate Croației: 2.7.2019, 9935/19 - COM(2019) 511 final; 13.7.2018, 2018/C 320/10; 11.7.2017, 2017/C 261/10; 12.7.2016, 2016/C 299/23; 14.7.2015, 2015/C 272/15; 8.7.2014, 2014/C 247/10 și rapoartele de țară privind Croația: 27.2.2019, SWD(2019) 1010 final, p. 56; 7.3.2018, SWD(2018) 209 final, p. 50; 22.2.2017, SWD(2017) 76 final, p. 52; 13.3.2016, SWD(2016) 80 final/2, p. 2, 76; 16.2.2015, SWD(2015) 30 final, p. 25, 93; 2.6.2014, SWD(2014) 412 final, p. 37.

35 A se vedea nota de subsol precedentă.

36 Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2019, figurile 13-15. În ultimii ani s-a înregistrat o scădere mai pronunțată, în special în cauzele de contencios administrativ.

37 Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2019, figurile 5, 6 și 8, care indică „durata lichidării stocului de cauze pendinte”.

medie), în cauzele comerciale (700 de zile) și în procedurile penale în primă instanță (650 de zile la instanțele municipale)[38].

În conformitate cu tabloul de bord privind justiția în Uniunea European din 2019, instanțele au reușit să facă față cauzelor noi, ratele de soluționare[39] depășind 100 % în ultimii ani pentru aproape toate tipurile de cauze și atingând sau depășind adesea nivelul de 120 %[40].

Deși este necesar să se asigure în mai mare măsură eficiența sistemului de justiție, Croația își îndeplinește în continuare angajamentul de a îmbunătăți eficiența sistemului judiciar.

Să asigure în continuare un istoric consecvent al rezultatelor semnificative bazate pe cercetarea, urmărirea penală și pronunțarea unor hotărâri judecătorești eficiente, eficace și obiective în materie de criminalitate organizată și în cauzele de corupție, la toate nivelurile, inclusiv în ceea ce privește corupția la nivel înalt, și în domenii sensibile precum achizițiile publice

Croația are un cadru instituțional de combatere a corupției dezvoltat, care include o serie de comisii și departamente de combatere a corupției[41]. Biroul pentru combaterea corupției și a criminalității organizate (USKOK) și poliția specializată în lupta împotriva corupției și a criminalității organizate (PNUSKOK) efectuează investigații. USKOK a fost lăudat pentru obținerea de rezultate consecvente în ceea ce privește anchetele proactive și urmăririle penale încheiate cu succes, inclusiv în cauze importante, referitoare la înalții funcționari aleși și numiți[42]. Statisticile indică existența în ultimii câțiva ani a unui număr considerabil de anchete și puneri sub acuzare în cauze având legătură cu criminalitatea organizată și corupția[43].

Există în continuare câteva cauze de corupție la nivel înalt care fac încă obiectul unor proceduri îndelungate și nu au fost soluționate. Corupția este încă percepută ca fiind larg răspândită[44]. Ineficiențele din sistemul de justiție penală îngreunează lupta împotriva infracțiunilor economice și financiare, iar Consiliul a recomandat reducerea duratei

38 Raportul de țară privind Croația din 2019, SWD(2019) 1010 final, p. 56, și Raportul de țară privind Croația din 2018, 7.3.2018 SWD(2018) 209 final, p. 49.

39 Rata de soluționare a cauzelor este raportul dintre numărul de cauze soluționate și numărul de cauze noi. Indicatorul măsoară capacitatea unei instanțe de a face față volumului de cauze noi. Atunci când rata de soluționare a cauzelor este de aproximativ 100 % sau mai mare înseamnă că sistemul de justiție este capabil să rezolve cel puțin la fel de multe cauze ca numărul de cauze noi. Atunci când rata de soluționare a cauzelor este mai mică de 100 %, acest lucru înseamnă că instanțele soluționează mai puține cauze decât numărul de cauze noi.

40 Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană din 2019, figurile 10-12.

41 Comisia de monitorizare a punerii în aplicare a măsurilor de combatere a corupției, Departamentul pentru eliminarea corupției din cadrul Ministerului Justiției, Biroul pentru combaterea corupției și a criminalității organizate (USKOK) și poliția specializată pentru lupta împotriva corupției și a criminalității organizate (PNUSKOK) și Consiliul Național pentru Monitorizarea punerii în aplicare a strategiei privind corupția.

42 Raport al Comisiei către Consiliu și Parlamentul European, Raportul anticorupție al UE, 2014, COM(2014) 38 final.

43 Raportul anual din 2018 al Parchetului din Croația.

44 Raportul de țară privind Croația din 2019, SWD(2019) 1010 final; statistici publicate în Eurobarometrul special 470 din 2017, referitor la corupție.

procedurilor judiciare[45]. Parchetul a fost consolidat cu efective suplimentare, dar capacitatea sa de a lupta împotriva criminalității economice și financiare rămâne limitată[46].

La 1 ianuarie 2017 a intrat în vigoare o nouă lege privind achizițiile publice[47], care contribuie la combaterea corupției prin creșterea trasabilității și a transparenței procedurilor de achiziții publice, precum și prin proceduri mai stricte de investigare și sancționare a încălcărilor. Achizițiile publice electronice sunt într-un stadiu avansat în Croația și asigură baza pentru o mai mare transparență. S-au luat, de asemenea, măsuri pozitive în ceea ce privește dezvoltarea registrului contractelor și posibilitatea de a depune plângeri pe cale electronică la Comisia de stat pentru supravegherea procedurilor de achiziții publice[48].

Structura instituțională generală destinată achizițiilor publice are în continuare nevoie să fie consolidată, în special la nivel local[49], și există întârzieri și deficite de personal în majoritatea instituțiilor implicate în achizițiile publice[50]. Achizițiile publice din sectorul construcțiilor sunt vulnerabile la corupție, în principal din cauza unei proporții mari de contractări interne din partea entităților de stat, care fac obiectul unor controale mai puțin stricte[51]. Adoptarea, în mai 2019, a unei strategii anticorupție pentru întreprinderile de stat ar trebui să contribuie la rezolvarea acestor probleme[52].

În general, Croația continuă să își îndeplinească angajamentul de a realiza progrese în ceea ce privește asigurarea unui istoric consecvent, având la bază anchetarea și urmărirea penală eficace și conducând la hotărâri în instanță privind cazurile de criminalitate organizată și de corupție.

Să își îmbunătățească în continuare modelul de măsuri preventive consolidate în materie de combatere a corupției și a conflictului de interese

Strategia anticorupție a Croației pentru perioada 2015-2020 și planurile de acțiune însoțitoare au vizat să amelioreze cadrele legislative și instituționale și să consolideze acțiunile preventive de detectare a riscurilor de corupție. Consiliul pentru prevenirea corupției, un organism guvernamental consultativ compus din reprezentanți ai instituțiilor publice și ai ONG-urilor, precum și Consiliul național pentru monitorizarea punerii în aplicare a programului anticorupție supraveghează punerea în aplicare a strategiei anticorupție[53].

Adoptarea legii privind dreptul de acces la informații și numirea unui comisar pentru informații au sporit transparența, iar adoptarea Legii privind protecția persoanelor care raportează nereguli a introdus un nou sistem de raportare a neregulilor și de protejare a avertizorilor de integritate. S-au înregistrat, de asemenea, progrese în ceea ce privește

45 Recomandarea Consiliului privind Programul național de reformă al Croației pentru 2019 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2019.

46 Raportul de țară privind Croația din 2019, SWD(2019) 1010 final, p. 56, și Raportul de țară privind Croația din 2018, SWD(2018) 209 final, p. 49-50.

47 Legea privind achizițiile publice, intrată în vigoare la 1 ianuarie 2017.

48 Raportul de țară privind Croația din 2019, SWD(2019) 1010 final.

49 Raportul de țară privind Croația din 2018, SWD(2018) 209 final.

50 Raportul public de audit al Croației din 2018 (Oficiul Național de Audit, 2018).

51 Raportul din 2018 al Observatorului european al sectorului construcțiilor.

52 Republica Croația, Programul anticorupție pentru întreprinderile de stat pentru perioada 2019-2020.

53 Scrisoarea Ministerului Justiției din Croația adresată DG HOME și DG JUST, 18 iulie 2019.

reglementarea fondurilor partidelor politice și a finanțării campaniilor electorale [54]. Autoritățile își continuă eforturile de consolidare a controlului declarațiilor financiare ale judecătorilor și ale procurorilor. Cu toate acestea, potrivit celor mai recente sondaje disponibile, majoritatea cetățenilor croați se simt afectați de corupție în viața lor de zi cu zi (59 %), iar Croația are cea mai mare proporție de respondenți din toate statele membre ale UE (16 %) care au raportat că au fost expuși personal corupției[55]. Cea mai recentă monitorizare din cadrul semestrului european a concluzionat că Croația trebuie să îmbunătățească guvernanța corporativă în întreprinderile de stat și să consolideze prevenirea și sancționarea corupției, în special la nivel local[56].

Există preocupări cu privire la conflictele de interese, în special la nivel local și în cadrul întreprinderilor de stat și al întreprinderilor controlate de stat. Actuala Lege privind guvernanța locală și regională le oferă funcționarilor locali o marjă largă de apreciere și o independență considerabilă în luarea deciziilor cu privire la înstrăinarea activelor și a mijloacelor financiare de până la un milion HRK și la numirea membrilor consiliilor de administrație ale întreprinderilor publice locale.

Este în curs de pregătire un nou act juridic privind prevenirea conflictelor de interese. Versiunile anterioare ale acestui act juridic nu au abordat probleme precum excluderea din domeniul său de aplicare a președinților și a membrilor consiliilor de administrație ale unităților administrației publice locale deținute în proporție majoritară, precum și a președinților și membrilor consiliilor de administrație ale societăților care sunt deținute în proporție majoritară de aceste societăți. De asemenea, în versiunile respective s-a îngreunat inițierea de către Comisia privind conflictele de interese a procedurilor de impunere a unor sancțiuni împotriva funcționarilor care depun declarații de avere inexacte. În plus, pentru ca măsurile preventive avute în vedere să fie eficace, proiectul de lege ar trebui să extindă, de asemenea, cercul funcționarilor vizați și să includă mecanisme de sancționare eficace. Necesitatea de a asigura faptul că Comisia privind conflictele de interese are suficiente competențe pentru a impune sancțiuni disuasive a fost deja subliniată[57], la fel ca necesitatea de a sprijini în mai mare măsură rolul preventiv al acesteia, care este esențial[58].

O serie de alte propuneri legislative planificate trebuie să continue să înregistreze progrese[59]. Trecerea din sectorul privat în cel public (așa-numitele „uși turnante”) rămâne nereglementată. Ar trebui elaborate coduri de conduită cuprinzătoare pentru funcționarii aleși

---

54 Legea privind dreptul de acces la informații din 2013, modificările la Legea privind dreptul de acces la informații din iulie 2015, Legea privind protecția persoanelor care raportează nereguli din februarie 2019, Legea din 2013 privind finanțarea activităților politice și a campaniilor electorale.

55 Eurobarometrul special 470 din 2017, referitor la corupție.

56 Recomandarea Consiliului privind Programul național de reformă al Croației pentru 2019 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2019.

57 Raportul de monitorizare al Comisiei Europene din 2013 privind aderarea Croației la UE a recomandat acestei țări să „se asigure că se adoptă măsuri imediate în vederea instituirii unui mecanism solid și eficace pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea cazurilor de conflicte de interese, pe baza unor controale riguroase și a unor sancțiuni disuasive”. În Raportul anticorupție elaborat de Comisia Europeană din 2014 se afirma că, în pofida existenței unei legislații specifice, conflictele de interese și declarațiile de avere erau considerate din nou subiecte preocupante.

58 GRECO, GrecoRC4(2018)14.

59 Au fost puse în aplicare 53 dintre cele 126 acțiuni (42 %) din planul pentru perioada 2015-2016. O parte din acțiunile care nu au fost puse în aplicare au fost transferate în planul pentru anul următor. 87 dintre cele 126 de acțiuni (69 %) din planul de acțiune pentru 2017-2018 au fost puse în aplicare.

de la nivel central și local, cu instrumente de responsabilizare corespunzătoare și cu sancțiuni disuasive pentru eventualele încălcări ale acestor coduri[60]. Un cod de conduită pentru deputați și mecanismele corespunzătoare de supraveghere și de asigurare a respectării legii, care au făcut, de asemenea, obiectul recomandărilor GRECO[61], este în prezent în curs de adoptare[62].

Pe de altă parte, o serie de elemente ale cadrului juridic preventiv din Croația trebuie consolidate în continuare[63]. Croația continuă să își îndeplinească angajamentul de a-și îmbunătăți în continuare modelul de măsuri preventive consolidate în materie de combatere a corupției și a conflictului de interese.

Să îmbunătățească în continuare protecția drepturilor omului

În ceea ce privește angajamentul de a îmbunătăți în continuare protecția drepturilor omului, Croația a luat o serie de măsuri în perioada de raportare. Potrivit Curții Europene a Drepturilor Omului, hotărârile Curții au condus la diverse reforme în Croația, cum ar fi punerea în aplicare a unei strategii naționale pentru îmbunătățirea calității și eficienței școlarizării copiilor romi[64]. În ultimii ani, Carta drepturilor fundamentale a UE (Carta) a fost aplicată de instanțele croate[65]. Instituției Avocatului Poporului i-a fost conferit, în 2008, statutul „A", în conformitate cu Principiile de la Paris ale ONU, iar instituția a fost reacreditată în 2019[66]. Bugetul anual al Avocatului Poporului a crescut de la 1,2 milioane EUR în 2013 la 1,6 milioane EUR în 2018[67]. În 2012 mandatul acestei instituții a fost extins[68], iar în 2014 și 2015 au fost deschise noi birouri regionale[69], pentru a face față numărului în creștere de plângeri de la nivel național[70]. În ultimii ani s-a îmbunătățit punerea în aplicare a recomandărilor Avocatului Poporului de către organismele competente[71]. Au fost înființate deja organisme specializate în domeniul drepturilor omului, cum ar fi instituții de tip

60 Raport al Comisiei către Consiliu și Parlamentul European, Raportul anticorupție al UE, 2014.

61 GRECO, Greco RC4(2018)14.

62 Planul de acțiune anticorupție pentru 2019-2020 prevede adoptarea acestor măsuri în primul trimestru al anului 2020.

63 Printre acestea se numără mecanisme eficace de verificare a conflictelor de interese, declarațiile de avere ale funcționarilor publici, controlul eficace ale riscurilor în domeniul achizițiilor publice, în special de către autoritățile contractante care au mecanisme de control mai slabe, precum și introducerea unui cod de conduită pentru membrii Parlamentului și consolidarea rolului jucat de Comisia privind conflictele de interese.

64 Supravegherea executării hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului în 2017, al 11-lea Raport anual, p. 31; Consiliul Europei, CEDO și Croația, fapte și cifre, p. 5.

65 De ex. Curtea Supremă a Republicii Croația (Vrhovni sud Republike Hrvatske), cauza VSRH Kž eun5/2014-4, 6.3.2014, citată în Raportul din 2014 privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a UE, p. 146; Curtea Constituțională a Republicii Croația, cauza U-III-1095/2014, 21 septembrie 2017, citată în Raportul din 2017 privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a UE, p. 16-17.

66 Raportul și recomandările sesiunii subcomitetului privind acreditarea, 2019, p. 2 și 18.

67 Raportul anual al Avocatului Poporului din Croația pentru 2018, p. 320.

68 Legea privind Avocatul Poporului, NN 76/12.

69 http://ombudsman.hr/en/about-us/history.

70 2275 de cazuri soluționate în 2013, Raportul anual al Avocatului Poporului din Croația pentru 2013, p. 5; 3632 de cazuri soluționate în 2017, Raport anual al Avocatului Poporului din Croația pentru 2017, p. 11.

71 În 2016 au fost puse în aplicare 29 % din recomandările din 2015; în 2018, această proporție a crescut la 65 % din recomandările din 2017, a se vedea Raportul anual al Avocatului Poporului din Croația pentru 2018, p. 6.

„ombudsman” pentru drepturile copilului și egalitatea de gen și pentru persoanele cu handicap[72].

Protecția drepturilor omului în cazul solicitanților de azil și al altor migranți, precum și acuzațiile de refuz al accesului la procedura de azil și de utilizare a forței de către funcționarii responsabili cu aplicarea legii la frontieră constituie în continuare o provocare. Toate măsurile adoptate de Croația pentru controlul frontierelor sale externe trebuie să respecte Carta și obligațiile UE și obligațiile internaționale din domeniul drepturilor omului (inclusiv principiul nereturnării și accesul efectiv la procedura de azil). Croația s-a angajat să investigheze acuzațiile de rele tratamente la adresa migranților și a refugiaților la frontierele sale externe, să monitorizeze îndeaproape această situație și să informeze Comisia cu privire la progresele înregistrate.

Comisia a sprijin și sprijină activ eforturile Croației de a asigura respectarea deplină a drepturilor fundamentale la frontieră. În acest sens, o parte din suma de 6,8 milioane EUR, reprezentând finanțarea de urgență acordată Croației în decembrie 2018 pentru consolidarea gestionării frontierelor, a fost alocată unui nou mecanism de monitorizare. Acesta ar contribui la asigurarea faptului că activitățile de control la frontiere desfășurate de agenții croați de poliție de frontieră respectă pe deplin legislația UE, obligațiile internaționale, drepturile fundamentale și drepturile care decurg din acquis-ul UE în materie de azil, inclusiv principiul nereturnării. Mecanismul respectiv ar permite monitorizarea independentă a activităților desfășurate de poliția de frontieră croată, inclusiv prin revizuirea procedurilor, a măsurilor operaționale și a manualelor, prin formarea și sprijinirea personalului relevant, precum și prin acordarea de asistență în legătură cu plângerile și incidentele raportate. La încheierea proiectului, rezultatele mecanismului de monitorizare vor fi discutate cu Comisia Europeană, cu biroul Avocatului Poporului din Croația și cu organizațiile societății civile.

Având în vedere măsurile luate de Croația pentru a îmbunătăți protecția drepturilor omului, inclusiv angajamentul său de a investiga acuzațiile de rele tratamente la adresa migranților și a refugiaților la frontierele externe, Croația continuă să își îndeplinească angajamentul în ceea ce privește protecția drepturilor omului.

IV. Concluzie

Prezenta comunicare este rezultatul unui lung proces de evaluare și cooperare având ca obiectiv îndeplinirea de către Croația a standardelor necesare pentru a putea aplica integral acquis-ul Schengen. Succesiunea de monitorizări din partea Comisiei și a statelor membre și acțiuni de remediere puse în aplicare prin intermediul planurilor de acțiune au permis o îmbunătățire treptată a capacității Croației de a îndeplini condițiile necesare pentru aplicarea tuturor părților relevante ale acquis-ului Schengen. Comisia a continuat, de asemenea, să monitorizeze angajamentele asumate de Croația, cu ocazia aderării, în domeniile sistemului judiciar și drepturilor fundamentale.

Comisia consideră că Croația a luat măsurile de care a fost nevoie pentru a se asigura că sunt îndeplinite condițiile necesare pentru aplicarea tuturor părților relevante ale acquis-ului

[72] Legea privind „ombudsmanul” pentru drepturile copiilor, NN 96/03; Legea privind egalitatea de gen, NN 116/03; Legea privind „ombudsmanul” pentru persoanele cu handicap, NN 107/07.

Schengen. Croația va trebui să continue să acționeze în mod consecvent pentru punerea în aplicare a tuturor acțiunilor aflate în curs de desfășurare, în special în domeniul gestionării frontierelor externe, pentru a se asigura că aceste condiții vor continua să fie îndeplinite. Comisia confirmă, de asemenea, că Croația continuă să respecte angajamentele legate de acquis-ul Schengen asumate în cadrul negocierilor sale de aderare. Comisia invită Consiliul să discute această comunicare cu scopul de a integra Croația în spațiul Schengen, în conformitate cu Actul de aderare din 2011.